

PRACA NAD GŁOSKAMI SYCZĄCYMI (szeplenie , interdentalizm)

Pracę rozpoczynamy najczęściej od głoski s .W przypadku trudności z uzyskaniem prawidłowego brzmienia głoski od zwartej c .

S – zęby razem , szeroki uśmiech , język leży na dnie jamy ustnej lekko dotykając czubkiem zębów. Dodatkowe ćwiczenia wykonywane przy interdentalizmie : picie przez słomkę , dmuchanie przez słomkę , przenoszenie lekkich obrazków za pomocą słomki , żucie z zamkniętą buzią rozsmarowywanie lentilka (drobnego cukierka, czekoladki) językiem na podniebieniu , dmuchanie na wiatraczek , **artykulacja głoski z nitką lub paskiem papieru między zębami .**

ĆWICZENIA NARZĄDÓW ARTYKULACYJNYCH

Język:

- wysuwanie języka do nosa do brody do prawego i do lewego boku
- wysuwanie szerokiego i wąskiego języka
- skłony języka po podniebieniu,
- oblizywanie zębów od środka : - zęby zwarte szeroki uśmiech
- buzia otwarta
- śpiewanie LA, LA, LA - buzia otwarta, broda nieruchoma,(pionowy ruch języka :
L - język przy dziąśle , **A** – język leży płasko)
- mlaskanie językiem
- wysuwanie na zmianę języka szerokiego i wąskiego .

Wargi:

- wysuwanie i spłaszczanie warg (uśmiech - dzióbek)
- nakładanie warg na siebie
- powtarzanie um, um ,um
- cmokanie
- parskanie
- nabieranie powietrza pod wargę górną , potem dolną
- nadymanie policzków.
- Unoszenie wargi przy zamkniętych szczękach

1. $\left. \begin{array}{l} S C (Z, DZ) + A O U E Y A \dot{E} \\ A O U E Y A \dot{E} + S, C (Z, DZ) \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{początkowo rozdzielamy sylaby} \\ \text{Np. S - a} \end{array}$

2.

ACA ACO ACE ACY ACU AČA ACE
OCA OCO OCE OCU OCY OČA OCE
ECA ECO ECE ECY ECU EČA ECE
YCA YCO YCE YCY YCU YČA YCE
UCA UCO UCE UCY UCU UČA UCE
AČA AČO AČE AČY AČU AČA AČE
EČA EČO EČE EČY EČU EČA EČE

3.

ADZA ADZO ADZE ADZY ADZU ADZĄ ADZE
ODZA ODZO ODZE ODZU ODZY ODZĄ ODZE
EDZA EDZO EDZE EDZY EDZU EDZĄ EDZE
YDZA YDZO YDZE YDZY YDZU YDZĄ YDZE
UDZA UDZO UDZE UDZY UDZU UDZĄ UDZE
AĐZA AĐZO AĐZE AĐZY AĐZU AĐZĄ AĐZE
EĐZA EĐZO EĐZE EĐZY EĐZU EĐZĄ EĐZE

ASA ASO ASE ASY ASU AŠA ASE
OSA OSO OSE OSU OSY OŠA OSE
ESA ESO ESE ESY ESU EŠA ESE
YSAYSO YSE YSY YSU YŠA YSE
USA USO USE USY USU UŠA USE
AŠA AŠO AŠE AŠY AŠU AŠA AŠE
EŠA EŠO EŠE EŠY EŠU EŠA EŠE

AZA AZO AZE AZY AZU AZĄ AZE
OZA OZO OZE OZU OZY OZĄ OZE
EZA EZO EZE EZY EZU EZĄ EZE
YZA YZO YZE YZY YZU YZĄ YZE
UZA UZO UZE UZY UZU UZĄ UZE
AČA AČO AČE AČY AČU AČA AČE
EČA EČO EČE EČY EČU EČA EČE

Wyrazy początkowo ćwiczymy w powtarzaniu (nauczyciel wymawia poprawnie - dziecko powtarza z przedłużeniem głoski S) .Potem stopniowo staramy się wprowadzać głoskę (wg kolejności nagłos , śródgłos , wygłos)do mowy spontanicznej. Najpierw w grach – układanie wieży , „Pamięć” , wędki , „Piotruś”. A potem w samodzielnych wypowiedziach na zadany temat. Ćwiczenie to poprzedzamy jednak powtarzaniem zdań z celowym nagromadzeniem głoski S we wszystkich pozycjach w wyrazie .

6. Zdania z nagromadzeniem głoski S .

Stefek ma sanki .
W sklepie sprzedają sałatę .
Na stole stoi słoik .
W stolarni są sosnowe deski .
Tomek wszedł do sklepu sportowego .
Na starym stole leży obrus .
W salaterce jest smaczna sałata .
Zosia ma spokojnego pieska .
W domu są strome schody .
W stodole są snopki słomy .
Na stołku stoją sandały .
Na basenie jest wesoło .
Nad sadzawką rosną chwasty .
Mały synek zapina sandały .
Zuzanna spotkała swojego znajomego .
Słoń zaprzyjaźnił się z zebrawą .
Senny Sławek spadł z krzesła .
Sam przesunąłem stojący zegar .
Zawsze przestrzegamy znaków drogowych .
Zanim zadzwonił dzwonek , schowaliśmy zeszyty .
Zła Zuzanna zatrzasnęła drzwi .
Zosia zapomniała zabrać zakładkę .
Zanim zadzwonisz sprawdź numer .
Zapominał Jacek znowu zapomniał zeszytu .
Złodzieje skradli cenne obrazy .
Zebra zamieszkała w zoo .
Zanim zostawisz plecak zapnij kieszeń .
Spacerować są bardzo zdrowe .
Rano znowu zaczął sypać śnieg .
Dzieci zjeżdżają z górki na sankach .

W wesołym miasteczku kręci się karuzela.
Zosia zajada fasolę.
Na stole została sałata.
Staruszka zapomniała zabrać zakupy.
Pies znalazł starą kość .
Na zawodach startują sportowcy.
Syn znajomych złamał rękę.
Sandra sama zbierała owoce w sadzie.

Plan pracy z wadliwą realizacją głosek syczących

1. Ćwiczenia motoryki aparatu artykulacyjnego.
2. Wywołanie prawidłowo realizowanej głoski S (Z) .
3. Utrwalanie prawidłowo realizowanej głoski S (Z) w izolacji .
4. Wprowadzenie głosek do sylaby .
5. Wprowadzenie głosek do nagłosu , śródgłosu i wygłosu wyrazów.

6. Wprowadzenie wyrazów z celowo nagromadzonymi głoskami S (Z) do zdań .
7. Wprowadzenie głoski C - utrwalanie prawidłowo realizowanej głoski w izolacji.
8. Wprowadzenie głosek C (DZ) do sylaby.
9. Wprowadzenie głosek C (DZ) do nagłosu , śródgłosu i wygłosu wyrazów.
10. Wprowadzenie wyrazów z celowo nagromadzonymi głoskami syczącymi do zdań .
11. Utrwalanie prawidłowo realizowanych głosek syczących w zdaniach i mowie spontanicznej.

OPRACOWAŁA:

Logopeda
Specj. neurologopeda

Grażyna Wójtowicz

1. Wprowadzenie głoski C

- szybkie powtarzanie ts ts – aż do skrócenia s

C (DZ) + A O U E Y ą Ę	}	początkowo rozdzielamy sylaby Np. C – a
A O U E Y ą Ę + C (DZ)		

2.

OCA OCO OCE OCU OCY OCA OCE
ACA ACO ACE ACY ACU ACA ACE
ECA ECO ECE ECU ECA ECE
YCA YCO YCE YCY YCU YCA YCE
UCA UCO UCE UCU UCA UCE
ACA ACO ACE ACY ACU ACA ACE
ECA ECO ECE ECU ECA ECE

ADZA ADZO ADZE ADZY ADZU ADZA ADZE
ODZA ODZO ODZE ODZY ODZU ODZA ODZE
EDZA EDZO EDZE EDZY EDZU EDZA EDZE
YDZA YDZO YDZE YDZY YDZU YDZA YDZE
UDZA UDZO UDZE UDZY UDZU UDZA UDZE
ĄDZA ĄDZO ĄDZE ĄDZY ĄDZU ĄDZA ĄDZE
ĘDZA ĘDZO ĘDZE ĘDZY ĘDZU ĘDZA ĘDZE

3. Wyrazy z głoską C w nagłosie. Przedłużamy głoskę C

cał , car , cały , cążki , ceber , cebula , cegielnia , cegła , cekiny , cela , celnik ,
cement , cena , ceramika , cerata , cokół , córka , cukier , cukierek , cukiernia ,
cukiernica , cybuch , cyfra , cygan , cyganka , cygaro , cyklamen , cykoria ,
cymbałki , cynamon , cypel , cyprys , cyrk , cyrkiel , cytadela , cytat , cytryna ,
cywil , celować , cenić , cerować , cofać , cumować , cykać , cały , celny , celowy ,
cudny , cygański , cyrkowy , cytrynowy.

4. Wyrazy z głoską C w śródgłosie . Przedłużamy głoskę C.

Baca , raca , granica , hiacynt , kamienica , kaplica , klocek , kocur , kocyk , kotwica , kucyki , lucerna , lwica , macocha , motocykl , ocean , ocet , owoce , piwnica , placek , plecak , plecy , płuca , procesja , proca , pszenica , recepta , rodzice , spódnica , świeca , tablica , taca , ulica , zakonnica , żrenica , dopłacać , narzucać , obiecać , ocalić , owocowy , polecony .

5. Wyrazy z głoską C w wygłosie . Przedłużamy głoskę C.

Chłopiec , dworzec , goniec , grobowiec , hamulec , kibic , koc , kojec , kolec , koniec , krawiec , księżyc , kupiec latawiec , lipiec , makowiec , marzec , moc , noc , owoc , pajac , palec , pałac , piec , plac , pomoc , północ , razowiec , samiec , skarbiec , skąpiec , smalec , taniec , walec , widelec , wieniec , widz , wódcz

Wyrazy początkowo ćwiczymy w powtarzaniu (nauczyciel wymawia poprawnie - dziecko powtarza z przedłużeniem głoski C) .Potem stopniowo staramy się wprowadzać głoskę (wg kolejności nagłos , śródgłos , wygłos)do mowy spontanicznej. Najpierw w grach – układanie wieży , „Pamięć” , wędki , „Piotruś”. A potem w samodzielnych wypowiedziach na zadany temat. Ćwiczenie to poprzedzamy jednak powtarzaniem zdań z celowym nagromadzeniem głoski C we wszystkich pozycjach w wyrazie .

6. Zdania z nagromadzeniem głoski C .

Celina ceruje koc .

W cegielni pracują robotnicy .

Mam cytrynowy cukierek.

Na choince wiszą cukierki .

Zenek zapakował cały plecak

Jacek odwiedził pałac .

Mama ma pracowite ręce.

Zając kica po łące .

Na tacy są owoce .

Baca pilnuje owiec .

W butelce jest ocet.

Na tablicy jest całe abecadło .

Chłopiec ma latawiec.

Lucyna obiecuje pomóc koleżance .

Jacek ma nowy plecak.

Ulicą pędzi motocykl .

Owoce leżą w piwnicy na półce .
Pajacyk fika na drabince .
W cegielni pracują robotnicy .
Cynk i cyna to cenne metale .
Na granicy jest forteca .
Chłopcy myją ręce w miednicy .

Ojciec Jacka obiecał zabrać go do
cyrku .
Na tacy leżą pachnące owoce .
W placku owocowym jest zakalec
Chłopiec ukłuł się widelcem w palec .
Pacjentowi zalecono codzienny spacer

Szeplenie interdentalizm

**BROSZURA DLA RODZICÓW ZAWIERAJĄCA MATERIAŁY
DO PRACY Z DZIECKIEM**

PRZYGOTOWAŁA :

LOGOPEDA
Specj. neurologopeda

GRAZYNA WÓJTOWICZ